

پول بازی!

تقویت مهارت‌های اقتصادی از طریق بازی‌های رایانه‌ای

محمد نیک‌افروز

منبع است و باید بتوانند با پولشان به‌درستی برخورد کنند، صرفه‌جویی کنند و بهره واقعی را از تمام منابعشان ببرند.

۶. تعامل با دیگران: کودکان باید بتوانند همکاری، مذاکره و تعامل اقتصادی با دیگران را درک کنند. این مهارت شامل برقراری روابط تجاری، تشکیل گروه‌های کاری و تشکیل تیم است.

این مهارت‌ها به کودکان کمک می‌کنند با مسائل اقتصادی روبه‌رو شوند و از نظر مالی مستقل عمل کنند. به‌علاوه، در برنامه‌ریزی آینده و انتخاب حرفه اقتصادی توانا تر شوند.

چند راهکار برای تقویت مهارت‌های اقتصادی در کودکان

- ۱. آموزش مفاهیم پایه اقتصادی:** مفاهیم پایه اقتصادی مثل پول، معامله، صرفه‌جویی و مدیریت مالی را آموزش دهید. می‌توانید از واقعیت‌های روزمره مثل خرید و فروش اسباب‌بازی استفاده کنید تا به آن‌ها نشان دهید چگونه با پول نیازهای خود را تأمین کنند.
- ۲. مدیریت کیف پول خردسال:** برای کودکان کیف پول‌هایی بسازید و از آن‌ها بخواهید پول‌هایشان را درون آن نگه دارند. سپس به آن‌ها بگویید چگونه برای صرف یک قسمت از پولشان، مانند خرید اسباب‌بازی یا خرید شیرینی، برنامه‌ریزی کنند.
- ۳. مدیریت مالی در بازی‌های کودکانه:** از کودکان بخواهید بازی‌هایی از قبیل خرید و فروش اسباب‌بازی یا فروشگاه را انجام دهند. این کار به آن‌ها کمک می‌کند مبانی اقتصادی را درک کنند و مهارت‌های مدیریت مالی را بیاموزند.
- ۴. طرح ایده‌های خلاقانه برای پس‌انداز:** به کودکان کمک کنید برای پس‌انداز پول ایده‌های خلاقانه طرح کنند.

مهارت اقتصادی در کودکان مجموعه مهارت‌هایی مثل توانایی مدیریت مالی، نقدینگی و برنامه‌ریزی مصرف را شامل می‌شود. این مهارت‌ها به افراد کمک می‌کنند از کودکی به نیازها و خواسته‌های خود آگاه شوند و بتوانند به‌درستی تصمیم‌گیری‌های مالی انجام دهند. اهمیت این امر برای دست‌اندرکاران و برنامه‌ریزان نظام تعلیم و تربیت بدان اندازه است که یکی از ساحت‌های شش‌گانه سند تحول آموزش و پرورش را به این موضوع اختصاص داده‌اند. قلمرو ساحت تربیت اقتصادی و حرفه‌ای ناظر بر رشد توانایی‌های متریبان در تدبیر امور معاش و تلاش اقتصادی و حرفه‌ای، درک و فهم مسائل اقتصادی می‌باشد. در راستای تحقق اهداف این ساحت در نظام تعلیم و تربیت، لازم است این مهارت‌ها در کودکان تقویت شوند. برخی از این مهارت‌ها عبارت‌اند از:

- ۱. آشنایی با اخلاق اقتصادی:** دانستن این که اقتصاد وسیله است، نه هدف. به‌عبارتی، دانش‌آموزان باید با مقوله‌هایی مانند کسب حلال، عواقب سوء رفتار مالی همچون کم‌فروشی، غش در معامله و غیره آشنا شوند و صراط مستقیم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی را به نیکی درک کنند و در زندگی به کار بندند.
- ۲. آشنایی با مفاهیم پایه اقتصادی:** کودکان باید با مفاهیم مهمی مانند پول، تجارت، تقاضا و عرضه، دخل و خرج و قیمت آشنا شوند.
- ۳. توانایی برنامه‌ریزی:** کودکان باید یاد بگیرند برنامه‌ریزی شامل هدف‌گذاری، طرح‌ریزی مصرف و تخصیص منابع است.
- ۴. تصمیم‌گیری:** کودکان باید بتوانند بین گزینه‌های متعدد اقتصادی انتخاب کنند و روشی نیز برای ارزیابی هزینه و فایده انتخاب‌هایشان اتخاذ کنند.
- ۵. مدیریت مالی:** کودکان باید یاد بگیرند پول یک

برای نمونه، از آن‌ها بخواهید کارهایی مثل نوشتن فهرست خرید و رعایت آن، برگزاری نمایش خانگی و فروش بلیت آن، یا به‌فروش‌رساندن اسباب‌بازی‌ها را انجام دهند.

۵. دادن پاداش به‌عنوان الگوی اقتصادی: وقتی کودکان کارها را به‌خوبی انجام می‌دهند و مسئولیت‌پذیرانه عمل می‌کنند، آن‌ها را تشویق کنید و پاداش‌های کوچکی به آن‌ها بدهید. این کار به مثابه تقویت مثبت رفتارهای آن‌ها در مدیریت مالی است.

۶. بازدید از بانک یا فروشگاه: یک بار در ماه کودکان را با خود به بانک یا فروشگاه ببرید. این بازدیدها به آن‌ها کمک می‌کند بیشتر با مفاهیم اقتصادی و نیز مراکز مالی و تجاری آشنا شوند.

در کنار انجام این فعالیت‌های فیزیکی می‌توان از بازی‌های رایانه‌ای نیز بهره گرفت. بازی‌های رایانه‌ای بسیاری وجود دارند که فرایندهای اقتصادی و چرخه خرید و فروش و تجارت را در حوزه‌های گوناگون به‌خوبی ارائه و کاربر را در فعالیت‌های مربوط به آن درگیر می‌کنند. این بازی‌ها به نحوی کسب و کار را شبیه‌سازی می‌کنند و همانند ابزار آموزشی به کاربر کمک می‌کنند مهارت‌های مدیریت کسب و کار خود را تقویت کند و توسعه دهد.

برخی از بازی‌های رایانه‌ای مفید برای تقویت مهارت اقتصادی*

۱. شریف‌آباد: یک بازی ایرانی که فضای آن یک روستای دل‌نشین است. کاربر در آن باید باغداری و دام‌پروری کند و با فروش محصولات متنوع خود به مردم، درآمد کسب کند و با پول به‌دست‌آمده مزرعه خود را توسعه دهد.

۲. سرمایه‌گذاری: این بازی به کاربر امکان می‌دهد افراد را استخدام و با سرمایه‌گذاری هوشمندانه در صنایع گوناگون، سود بیشتری کسب کند. این بازی برای تقویت مهارت‌های تجزیه و تحلیل اقتصادی، پیش‌بینی بازار و

مدیریت سرمایه بسیار مفید است.

۳. شبیه‌ساز شغلی: این بازی آموزشی به کاربر امکان می‌دهد تا چهار شغل متفاوت (مکانیکی خودرو، پشتیبانی فروشگاه، آشپزی و کار دفتری) را تجربه کند. همچنین، مهارت‌های مربوط به مدیریت موقت، برنامه‌ریزی مالی، تعامل با مشتریان و مدیریت زمان را تقویت می‌کند.

۴. غرفه لیمویی: این بازی به کودکان کمک می‌کند مفاهیم و مهارت‌های کسب و کار مانند کسب و کار مالی، بودجه‌ریزی، بازاریابی و فروش، تصمیم‌گیری، عرضه و تقاضا و مدیریت خطرپذیری (ریسک) را فرا بگیرند. همچنین، تفکر انتقادی، حل مسئله، برنامه‌ریزی راهبردی و مشارکت و همکاری را تقویت می‌کند.

۵. مونوپولی: یک بازی سرگرم‌کننده و هیجان‌انگیز است که می‌توان آن را چند نفره انجام داد. کاربر در این بازی می‌تواند شهر و شرکت خریداری کند، به ساخت و ساز بپردازد و با دیگران وارد معامله شود.

۶. کش فلو: در این بازی آموزش و تقویت هوش مالی و مهارت خطرپذیری مطرح است. در این بازی می‌توان همراه با چند بازیکن دیگر (هوش مصنوعی یا حتی بازیکنان واقعی) یک بازار مجازی ساخت و در آن با دیگران به معامله، خرید و فروش کالاها پرداخت.

۷. پیمانکاری شهرسازی: این بازی سبک مدیریت و شهرسازی است که برای تقویت مهارت‌های اقتصادی مفید است. در این بازی کاربر مسئولیت ساخت و مدیریت شهر را دارد و باید با راه‌اندازی و مدیریت سامانه‌های اقتصادی شهر، پیشرفت و رشد شهر را بهبود بخشد.

* اشاره به این بازی‌ها، صرفاً برای اطلاع‌رسانی و آشنایی است و به معنی تجویز آن‌ها از سوی مجله نیست.